

ס פ ר

תשלוֹם אבודרהם

והוא

סדר עבודת יום הכפורים

המיוחד ליוסי בן יוסי

וגם פיוטים שונים של הפייטנים הגדולים עם פירוש גדול המפרשים

רבינו דוד בר' יוסף בר' דוד אבודרהם

נעתק מתוך כ"י ונתוספו עליהם איזה הערות

ע"י

אליעזר ליפמן בן כהר"ר רפאל פרינץ יצ"ו
מילדי האללאנר.

ברלין.

ברום צבי הירש ב"ר יצחק איזעקאווסקי.

תרס"ב.

Jose b. Jose's Aboda

nebst

verschiedenen anderen Pijutim

mit dem

Commentar des Abudraham

aus Handschriften herausgegeben

von

L. Ph. Prins.

B e r l i n.

Druck von H. Itzkowski, Gips-Str. 9.

1900.

לזכרון נשמת אבותי ז"ע

החבר רבי

רפאל בן החבר ר' אברהם אליעזר פרינץ ז"ל

חוגתו מרת מעהרלא בת החבר רבי בנימין.

שולית.

הקדמה.

הספר הזה אשר אנכי נותן לפניכם היום, קוראים נכבדים, הוא העתקה סדר עבודת ייב המיוחס לר' יוסי בן יוסי ופיוטים שונים עם פירוש אבי מפרשי תפלות ישראל היה רבינו אבדורהם.

העתקתי הפירוש הזה מתוך ב' כתבי יד אשר אחד מהם הוא קנין כספי והאחד היה שאל בידי מאת המנוח מהוריר דיר דוד קויפמאן נ"ע וברוב טובו וחסדו נתן בידי את כתב יד היקר הזה אשר היה נמצא באוצר ספריו — לזכות בו את הרבים.

ועוד היה לפני העתק ס' מלאכת עבודת הקדש לר' משה ניגרין אשר נעתק ע"י השתדלות הרב דיר נאסמער בלונדון מתוך ספר נדפס הנמצא בתוך ספרי דיר צונץ ע"ה ונקנים ע"י הממונים על בית התלמוד בראשטנאט. ועל המחבר ניגרין כתב הרב חידא בספרו שם הגדולים וז"ל "חיבר פירוש ס' עבודה" — אכן החבור אינו כי אם הפירוש של הרב אבדורהם עם השנות וסלפולים מן ר' משה הנ"ל והעתקתי משם רק איוה שינויים בנרסאות ואצפה להוציא את כל הספר (כלי קבלת נדר) בקונטרס בסני עצמו.

ולסיני עמד ידידי החכם מהוריר אברהם דיר בערלינער נר"ו אשר גם בידו יש כ"י מאת פירוש אבדורהם הנ"ל וביטין צדקי הוסיף גם הוא השינויים הנמצאים בכתב יד שלו.

וזאת לדעת אשר ראשי תיבות כ"י מראים על כתב יד ניגרין, כ"י על כתב יד קויפמאן, איא על הוספות ר' אברהם ברלינער, איא על הערות שלי (אמר המעתיק). ועל כל זאת הוסיף עוד מריליה הרב דיר ר"ח בראדי הערות ותיקונים בסוף הספר נחמד למראה וטוב להשכיל.

ושלא להוציא דבר שאינו מתוקן הוספתי על הכתבי יד הנוסח עצמו סדר עבודה עם הנוסחא של ס' שפעת רביבים לר' דוד פארדו ז"ל וגם העתקה של הפיוטים מתוך מחזורים שונים וגם מתוך כתבי יד הנמצאים באוצר ספרי הבדולייאנא באקספארד. וכל יהיה הספר כמעין חתום רשמתי הסמוכים בתנ"ך ומוצא מקורי הש"ס.

וגם העתקתי את ההשנות הרב בית יוסף הנמצאים בטור אורח חיים סי' תרכ"א
אשר עליהם כתב הרב יעב"ץ בספרו טור וקציעה. ששם לא ידעתי אשמע בדקתי
באבודרהם בקשתיו ולא מצאתי סירושו כו'".

וגם הספר סי' עבודת הקדש לר' ישראל קמחי ויל' היה לי לעינים ועלי להודות
לה' אשר הביאני עד הלום וזכיתי אשר שמי יוכר בין האנשים כוונתינו אשר
מנלים נסתרות ננויים. ובטוח אני באלה אשר זכות אבותי ניע אשר לזכרון ולתועלת
נשמותם השתדלתי בהוצאת הספר הזה עמדה לי הלא המה היו רחמי ורחלי רבנן
וברכת חזיל נתקיימה בי ומשחמעי מלי בתוך צורכי מרבנן.
יהי נעם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

פראנקפורט א. מ., בחדש סבת תרס"א.

אליעזר ליפמן בן כהריר רפאל פרינץ יצ"ו, מילדי האללאנד.
